

UNGA I LANDSBYGDER

ATT FÖRSTÅ BARNNS OCH UNGAS ERFARENHETER OCH SAMMANHANG

Christel Avendal. Högskolan i Halmstad

Webbinarium. Hela Sverige ska leva

9 okt 2023

FOKUS FÖR IDAG

A pair of black-rimmed glasses with round lenses is resting on a stack of papers and books. The glasses are the central focus, with their reflection visible on the lenses. The background is a stack of papers and books, some with red ribbons, all slightly out of focus. The overall scene is lit with soft, natural light, creating a calm and studious atmosphere.

FORSKNINGS- PROJEKT I BYN ALLBODA

- 1,5 år i by med 600 invånare
- Träffat engagerade vuxna samt barn i 12- till 14-årsåldern

Jag har studerat:

- Vuxnas insatser för unga. Utförs av skolpersonal, byalagsmedlemmar, fritidsledare, föreningsaktiva, enskilda bybor, kommunens planeringstjänstemän, föräldrar
- Vad unga själva säger. Gjort intervjuer med unga om hur de har det i byn

JAG MÖTTE ETT ENORMT STORT
ENGAGEMANG FÖR UNGA PÅ
LANDSBYGD

VAD ÖNSKAR
NI ATT DET
FANNS HÄR I
BYN?

Hur ser er drömby ut?

Hur ser byn ut om 10 år
om ni får bestämma?

Vad saknar ni här?

BERÄTTA OM VAD DU BRUKAR
GÖRA OM DAGARNA

Christel: Har du nån favoritsyssla då?

Noah: Ja, det är att köra traktor antagligen.

Max: Ja, jag tycker det är roligast att köra lastare och lasta och så. Men det är roligt att köra traktor också.

Noah: Ja, harva och sånt.

Max: Mm

Christel: Harva? Vad är det som är roligare med lastaren då, än traktorn?

Max: Nej, men. Ja, typ när man ska fylla på så, ja, då får man ju kolla och så. Men när man kör traktor så kör man ju oftast fram och tillbaka. Med lastaren får man ju, ja, klura och lite så. Det är alltid nån sten eller nåt sånt som fastnar, så.

Christel: Som fastnar?

Max: Ja

Noah: I harven kanske.

Max: Ja, eller när man ringvälder eller när man sår. Får man springa och ta lastaren och ta upp det.

Ellen: Så lärde jag mig själv med hjälp av Youtube.

Christel: Du kollar på Youtubeklipp, eller såna här liksom instruktionsvideor?

Ellen: Ja. [...] Jag ramlade jättemånga gånger men ...

Christel: Det kan jag tänka mig. Har du slagit dig?

Ellen: Alltså jag fick ju jättemånga blåmärken men jag gjorde ju inte illa mig.

Christel: Men det låter väldigt beslutsamt. Åker du till Lagerstad, och så lär du dig konståkning?

Ellen: Mm, det gjorde jag under hela jullovet [...] Jag köpte ett sånt där säsongskort och sen var jag där bara, *mm nu ska jag lära mig konståkning*. Så, ja, blev det lite konståkning!

VAD SVARAR DE UNGA?

”Berätta om vad du brukar göra om dagarna”

De kommer spontant att välja att berätta om något särskilt – att de lär sig åka skridskor genom Youtube, eller att de kör traktor och lastare

De aktiviteter som personer
-spontant väljer att prata om
-pratar länge och gärna om
kan förstås som ”pivotal activities”.

Kännetecknas av att de är betydelsefulla för personen som pratar

Arvid: Sen nu på landet här ute, vi bor mitt ute på landet. Det är bara, man kan gå ut och bara gå runt och titta och ...

Otto: Ha koll på allting.

Arvid: ... och klippa gräs och allt sånt.

Otto: Gräs, ja.

Christel: Jaha, vad är det man, vad är det man ska ha koll på då, vad finns det för grejer?

Arvid: Ja, men det är roligt att titta på naturen och vi brukar gå i skogen och sånt också.

Otto: Ja, ha koll på allt, se hur det är.

Arvid: Djuren och allt.

Otto: Ja, hur dom har det.

Christel: Ja.

Otto: Så om det är nåt som har hänt typ [...]. Som nu igår så, var jag ute och gick på vägen så var det en ko som födde hos vår granne [...] Så hade man koll där på det så det inte hände nåt.

Christel: Så kon höll på att föda?

Otto: Ja, hon födde, mitt ute på fältet.

Arvid: Det gör dom ofta hemma hos oss. Min farfar har kossor hemma hos oss så, ja, jag brukar också kolla där.

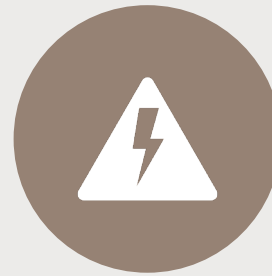
BERÄTTA OM VAD DU BRUKAR GÖRA OM DAGARNA

cykla på byn, titta på Youtube, fixa med traktorn, harva, rida, ta hand om djuren, spela piano, läsa böcker, burna med Epan, passa grannens barn, mecka med bilar, gå till affären, lyssnar på poddar, gameing, mata hönsen, teckna, laga cykeln, följa influencers, mocka stallet, vara med familjen, leka med hunden, köra cross, mata korna, vara på Snapchat, spela fotboll, köra lastare, gå i skogen, hjälpa till hemma, gosa med katterna

VAD FRAMSTÅR SOM VIKTIGT FÖR DE UNGA?

Samvaro och relationer. Att få vara tillsammans med människor eller djur som man tycker om

Situationer som erbjuder spänning, utmaningar och problemlösning.

Möjligheter att kunna utforska och upptäcka världen

Att få använda sina kunskaper, och att få kunskaperna uppmärksammade och erkända

BERÄTTA OM VAD DU BRUKAR GÖRA OM DAGARNA

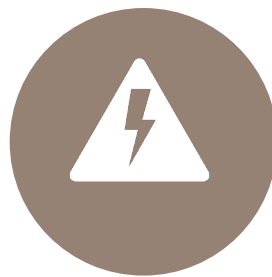
cykla på byn, titta på Youtube, fixa med traktorn, harva, rida, ta hand om djuren, spela piano, läsa böcker, burna med Epan, passa grannens barn, mecka med bilar, gå till affären, lyssnar på poddar, gameing, mata hönsen, teckna, laga cykeln, följa influencers, mocka stallet, vara med familjen, leka med hunden, köra cross, mata korna, vara på Snapchat, spela fotboll, köra lastare, gå i skogen, hjälpa till hemma, gosa med katterna

Vara med människor
och djur

Utforska och
upptäcka

Spänning,
utmaningar,
problemlösning.

Använda kunskaper
och få erkännande

TRE KNEP

- I. Vad brukar du göra? Ställ nyfikna, öppna och detaljerade frågor. Be om ändlösa detaljer. Lyssna jättelänge!
- II. Placera framtiden, konsekvenser och lösningar inom parentes. Försök istället förstå vad som lockar!
- III. Göra sig själv till "okunnig" och "utan ansvar". Lägga rollen som expert hos unga själva.

M E D A N D R A O R D

Fokusera på det som är här och nu – utan att fundera på vad som behöver förändras eller förbättras.

Min forskning visar att vuxna är väldigt upptagna vid att unga ska göra saker för att förändras och förbättras.

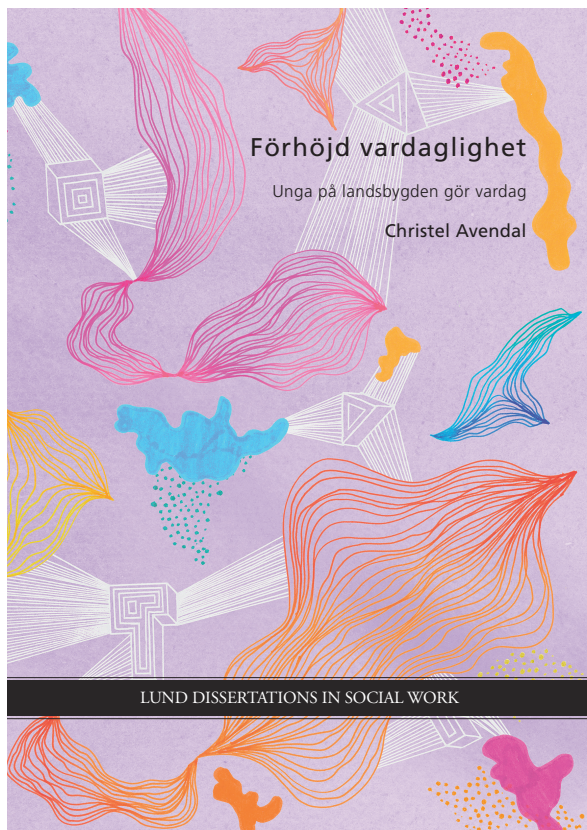
Unga är istället upptagna med att göra saker för att det är roligt.

vad som upplevs som roligt skiljer sig åt från
person till person, men...

ATT UNDERLÄTTA FÖR BARN OCH
UNGA ATT HA ROLIGT ÄR VIKTIGT.
I MÅNGA FALL ÄR DET FULLT
TILLRÄCKLIGT

TACK FÖR MIG!

Förhöjd vardaglighet

Unga på landsbygden gör vardag

Christel Avendal

LUND DISSERTATIONS IN SOCIAL WORK

Prevention
med barn
och unga

- teori och praktik för socialt
och pedagogiskt arbete

TORBJÖRN FORKBY SOFIA ENELL
JOHANNA THULIN (RED.)

Studentlitteratur

Avendal (2021) Förhöjd vardaglighet. Unga på landsbygden gör vardag. Lund: Lunds universitet

Avendal (2023) Att förstå barn och unga i sina sammanhang I: Forkby, Enell & Thulin (red.) Prevention med barn och unga - teori och praktik för socialt och pedagogiskt arbete. Lund: Studentlitteratur.

christel.avendal@hh.se